

BARSHONT

KÖZMŰVELŐDÉSI-, TÁRSADALMI- ÉS POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak: Egyszerre 10.—
Hátréva 8.—, negyedévre 2.50 pengő
Egyes szám ára: 20 fillér

Megjelenik minden vasárnap reggel
FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. KERSÉK JÁNOS
FELELŐS KIADÓ: BARTHA PÁL

Szerkesztőség és kiadóhivatal Léva.
Telefon 98.
Kéziratokat nem őrzünk meg.

A harangok üzenete

(Ky) Csendes nyári alkonyaton ha a harangszó csilingelő szava végig muzsikál a derűs tájon: vajjon kinek a lelkében ne rezdülne meg az áhitat bensőséges felemelő hangulata. Ekkor érzi meg igazán az ember, hogy a harangok zenéje az áhitatos lelket az égig emeli fel, a harang szava összekötetést létesít a föld és az ég között, az emberi lélek és az Isten között s örök reményt és bizalmat hint szét a földi tereken.

Ki ne illetődne meg, amidőn látja, hogy a mezőn dolgozó munkások fáradt, görnyedt derekukat pár pillanatra kiegyenesítik, leveszik fejükről a kalapot és áhitatos érzésekkel emelkednek fel az ég és föld Urához, aki áldást fakaszt szorgos munkájukra és megadja a mindennapi kenyerünket.

A harangok szava eddig a lélekhez szólt, a harangok az emberi lélek érdekében szolgálták, most átmenetileg a nemzet érdekében szolgálatába állítják a harangokat is. A harangokat is mozgósítják, a harangok is elmennek a hadak útján a magyar honvédek után a keresztes háborúba, hogy győzelemre segítsék a nemzet ügyét, hogy védjék a hazát, a hitet, a vallást, az európai kereszténységet és a keresztény kultúrától fakadt minden áldást Ázsiának legujjabbkori barbársága és az istentelenség imperializmusa ellen.

A harangok fegyverekké változnak át, hogy résztvegyenek a keresztény szellem szabadságharcában, hogy megvédjék a keresztény oltárokat és templomokat, amelyekbe a hívők a harangok szavára gyülekeztek össze az Isten dicsőítésére. A magyar templomok harangjainak utolsó kongásában benne sikolt a magyar nemzet elszántságának erős hite és minden akarata. Olyan ez az utolsó kongás, mint egy földöntúli üzenet szerzte a nagy világba, hogy a magyarok között él még Gábor Aron szelleme, él még a szabadság lelke és a márciusi ifjak elszánt akarata égeti ma is az egész magyarság önfeláldozó lelkét.

A háborúba menő harangok elviszik az üzenetet az ellenségnek, hogy a magyarok most sem vágyakoztak hódító utra a Kárpátok fenséges koszorujából kifelé; megviszik az üzenetet, hogy mi a másét nem kívánjuk, nem akarjuk, de a magunkét nem engedjük soha sem és ezeréves keresztény

kultúránk védelmében — ha kell — harangjainkat is feláldozzuk. A magyar harangok a harctéren a nemzet hitét fogják hirdetni, hangjuk megkőszorozza a magyar honvédek harci készségét, amellyel azokat a templomokat védik, amelyek tornyaiból most

kilépnek a harangok, hogy elmenjenek a nemzeti kötelességteljesítés útjára és ha majd egyszer vissza jönnek, ismét a béke örömet fogják hirdetni, hangjuk ismét kapocs lesz az ég és a föld között s hirdetni fogják a bethellemi szellem diadalát.

Trianontól a szociális Magyarorszáig

Válaszul arra a propaganda-hadjáratra, amit ellenségeink indítottak, amelyben hazánk elmaradottságáról regélnek, Magyarország Sárka-könyvet adott ki, amelyben az ország hatalmas erőfeszítéseiről ad képet. A magyar Sárka-könyvből az alábbi részt közöljük:

Az első világháborút követő időben egyetlen európai ország sem volt olyan súlyos gazdasági és szociális helyzetben, mint Magyarország. Területének legnagyobb és legértékesebb részeit, lakosságának jelentős hányadát elvesztette, gazdasági egysége felbomlott, nyersanyagforrásai idegen kézbe kerültek. Teljesen megváltozott az ország szociális és gazdasági szerkezete s már csak ebből kifolyólag is olyan bajokkal kellett a kormányzatnak megküzdenie, amelyek más országokban ismeretlenek voltak. S ezzel egyidőben Magyarországon is jelentkezett a nagy tömegek fokozott szociális igénye, úgyhogy a társadalmi béke és a zavartalan termelés megteremtése és fenntartása nagyobb erőfeszítéseket igényelt, mint általában Európa bármely országában.

Magyarország az első világháború előtt gazdasági egységet alkotó, az iparosodás útján lévő agrárállam volt. A trianoni területváltozás ebből a szempontból is visszacsúsztatott jelentett a kezdetlegesebb viszonyok irányában s est még súlyosította az a körülmény, hogy Magyarország egyike lett a legsűrűbben lakott agrárállamoknak. Népsűrűsége csaknem 100 lélek volt négyeskilométerenként s a mezőgazdasági lakosságot az alacsony világpiacon árák, a nagy külföldi verseny és az ország agrárkivitelre utaltsága mellett alig lehetett az őstermelésben foglalkoztatni és eltartani. A régi — 58 millió — osztrák-magyar piac helyett csupán 7.5 millió piac állott rendelkezésre, pedig a trianoni Magyarország nagy külföldi adósságokkal küzdött s ezeket megfizetni tulajdonképpen csak mezőgazdasági kivittel tudta volna. Azonban a környező ellenséges Európa a világháborút követő első időben politikai okokból bojkottal sújtotta Magyarországot, amely ezenfelül a békeszerződés gazdasági és egyéb megköveteléseit folytán kezdetben még önálló, a természeti érdekeinek megfelelő gazdaságpolitika lehetőségeitől is el volt zárva. Csak mintegy nyolc esztendővel a világháború befejezése után kerülhetett sor arra, hogy a kormányzat például külkereskedelmi vonatkozásban olyan

politikát folytasson (iparosítás, vámvédelem), amelyet a nagy népsűrűség és a belső munkanélküliség megkövetelt.

A trianoni helyzet első idejének sajátos magyar jelensége volt az is, hogy a csonkaország megtelt egzisztenciájukat veszített emberek százzeivel. Értelmisségi osztályunk a megszállt területekről idemenekültek tömegével számbelileg egyszerűen olyan nagyra nőtt, hogy nem lehetett az állami közigazgatásba vagy a gazdasági életbe beilleszteni. A háborúban leromlott termelésből és az alacsony nemzeti jövedelemből milliókat kellett áldozni csupán karitatív jellegű intézkedésekre s így nagyvonalú, hosszabb időbeli távlatokat szem előtt tartó szociálpolitikai néhány évig nem lehetett szó.

A szociális haladásnak ezenfelül még egyéb akadályai is voltak. Magyarországi kormányzata mindenkor következetesen arra törekedett, hogy a dolgozó tömegek életszínvonalát emelje. Ennek azonban útját állta számos olyan körülmény, amely nem a politikai vezetést akaratától függött. A már említett gazdasági bojkott után többször gazdasági válságok szántottak végig Európán s ezek mindenkor igen érzékenyen érintették Magyarországot. A világháborút követő infláció felszámolása annakidején a Népszövetség pénzügyi ellenőrzésével történt s ez másszóval annyit jelentett, hogy a pénzügyi szuverenitás nem volt teljes. 1931 után másodízben is így történt, amikor is a közép-európai gazdasági és hiteltügyi válságot újabb ellenőrzés követte. Magyarország azonban a kivételesen kedvezőtlen körülmények ellenére sem állott meg a szociális haladás útján, sőt mindjárt kezdettől fogva a gazdasági és politikai konszolidációért folyó munkája szerves részévé tette a szociális érdekek szolgálatát. A szociális szellem az utolsó husz esztendő minden gazdasági és pénzügyi természetű törvény megalkotásánál is érvényesült.

A nagyobbára külföldi tényezők által felidézett válságok természetesen többször is meglassították a fejlődés menetét s így a magyar viszonyok nem mindenben érték el azt a fokot, amelyet a kormányok szerettek volna. Azonban a teljesítmények nagyok: sok tekintetben megelőzték nagyobb és hatalmasabb fokon álló nemzeteket is, egyes vonatkozásokban pedig egyenesen uttörőknek tekintethetők.

Az intézkedéseket, a törvények megalkotását, az új intézmények életrehozását és általában az újításokat, mindig egységes szociális szellem és elgondolás vezette. Nem a kormányzatot mutolt, hogy a fejlődés nem volt egyenesvonalú s nem egyszer kényszerű szünet állott be a haladás menetében. Ezeket a már említett politikai és társadalmi körülmények indokolták. Ugyanis kezdetben, amikor a magyar államot ugyszólván a semmiből kellett újjászervezni, a szegénység, a termelés pangása és az infláció kőfőtte meg a szociálpolitika kezét. Mígis létrejött ebben az időben a magyar földreform (1920). A konszolidációt követő második időszakban, amely az 1931. évi válságig tartott, már igen jelentős volt a haladás. Ezt a korszakot a gyors gazdasági fellendülés és az iparosodás jellemzi, amellyel párhuzamosan Magyarország sok tekintetben kiegyenlítetté a közte és a haladóbb európai országok közötti mutatók különbségeit. A második pénzügyi ellenőrzés korát (1938 ig) a szociálpolitikának harmadik korszaka követte, amely már a kezdeményezések ideje volt.

A magyar szociálpolitika jellemző tulajdonsága — amely részint a kényszerhelyzettel is összefügg —, hogy mindig számol az ország teljesítőképességével. Sohasem hozott megvalósíthatatlan törvényeket és nem vitte az államot szociális csődbe, amint ezt például a volt Cseh-Szlovákiában láttuk, ahol a szociális és a gazdaságok között nem volt meg a kellő összhang s éppen ezért az állam felbomlása idején annak kétségkívül haladatos szociális berendezése, főleg pedig társadalombiztosítása valóságos összeomlás előtt állott. Amiből Magyarországon törvény lett, az tartós formában v. ösült meg.

Azért mutunk rá milderre, mert az elengedhetetlen propaganda már az első világháború előtti időben is, majd a háború után még inkább arról akarta meggyőzni a világot, hogy Magyarországot elmaradott, feudális és antiszociális szellemű elemek által vezetett állam. Ezekre az állításokra csupán a tények egyszerű felsorolásával kívánunk választ adni. Ami pedig a régebbi időköt és azok magyarországi szociális vonatkozásait illeti, ehelyütt csak megemlíthetjük, hogy a korai ipari kapitalizmus korszakában Magyarország volt az európai államok sorában az ötödik, amely 1840-ben már törvényt hozott a gyermekmunka szabályozására s ezzel nemcsak megelőzte a legtöbb országot, hanem sokkal szélesebbkörű védelmet is biztosított a gyermekmunkásoknak, mint például Anglia. Jellemző adat az is, hogy Magyarországon 1891-ben már életbe lépett a munkások kötelező betegségi biztosítása, hét évvel a hasonló német és három évvel a hasonló osztrák törvény után. Egyáltalán, a sokszor említett és világ-szeret méltányolt Bismarck-féle szociálpolitika idején Magyarországon is ugyanilyen jelentős törvények keletkeztek.

Az elmaradottnak és antiszociálisnak nevezett Magyarország volt Európában a negyedik állam, amely bevezette az intézményes családi munkabérbőlőket. A feudálisnak bélyegzett Magyarország volt az, amely a háború után több mint egymillió katasztrófa hold mezőgazdasággal művelt területet jutottat földreform útján a kisgazdák kezébe s az azt követő birtokpolitikai intézkedések folytán 1942-ig összesen közel kétfélmillió holdat mozgott meg ebből a célból. Az első földreform során 260 000 családot juttattak Magyarországon háshelyhez és a most folyamatosan lévő intézkedések ismét az első földreformnak megfelelő nagyságu területet

juttatnak olyan emberek kezébe, akiknek támogatását és megerősítését nem annyira gazdasági, mint inkább nemzeti és szociális szempontok kívánják.

A háborúutáni Magyarország előjárt Európában az éjjeli munka, a női- és gyermekmunka szabályozása terén s etekintetben némely vonatkozásban meg is előzte az ismert genfi ajánlásokat. Ugyancsak sietve valósította meg — mihelyt ennek megvolt a lehetősége — a minimális munkabérek rendszerét, a fizetéses szabadságot és a munkaidő korlátozását és ez nemcsak az iparra vonatkozik, amelyben csaknem százszázalékig meg is valósult a bérszabályozás, hanem a mezőgazdaságra is, ahol a röviden jelzett nehézségek következtében nagy akadályokkal kellett és kell megküzdenni. Végül betetőzte a szociális fejlődést egy egészen új, sajátosan magyar családvédelmi politika, amely külön intézmény és országos szervezet útján a vidéki sokgyermekes családokat tízezerszámra juttatja önálló hajlékhoz s a gazdasági megsegítőt, az egzisztenciák felépítése és életképesé tételére újabb népömegeket emelt fel lényegesen magasabb életzatiare.

A második világháború, amelynek Magyarország is résztvevője — mint minden más országban, úgy itt is — bizonyos szociális intézkedések átmeneti felfüggesztését, vagy szüneteltetését tette szükségessé, mint például a munkaidőkorlátozás felfüggesztését vagy a fizetéses szabadság pénzbeli megváltásának átmeneti lehetővé tételét. Általában azonban sikerült az eddig elért eredményeket megtartani, de még fokozni is. A magyar állam 1943 évi költségvetésében 250 millió pengő a szociális természetű kiadások összege. Ez megfelel a régebbi egész állami költségvetés egynegyedének.

Egy nagy különbség van azonban a magyar szociálpolitika és az első világháború utáni időkben a legtöbb külföldi ország által követett szociálpolitika irányta között: a magyar szociálpolitika sohasem ismerte a munkanélküli segély rendszerét, mert ezt a termelő és dolgozó rétegek munkakerülőse szempontjából károsnak tartotta és nem is volt soha abban a helyzetben, hogy erre a célra milliókat áldozhatott volna. A kormányzat törekvése mindenkor az volt, hogy segélyezés helyett munkaszervezéssel közdjön a munkanélküliség ellen s ezt a politikát az ipar, valamint a mezőgazdasági termelés és kivétel nagyrányú fejlődése igazolja. Továbbra is ezen az uton halad a kormányzat, amidőn az iparosodást elősegíti, az ipartelesket, különösen az újakat szociális célból is decentralizálja és másfél év óta 1000 millió pengő mezőgazdasági beruházási terv megvalósításával a termelést minden vonatkozásban mennyiségileg és minőségileg fokozni igyekszik.

A rendkívüli válságokkal öszefüggő rendkívüli intézkedések természetükön fogva átmeneti jellegűek. Ilyenek a háborús intézkedések, amelyek a hadbavonulatk és a nemzeti védelem érdekeit erősebb eszközökkel, sokszor hatalmi szóval és fokozott támogatással szolgálják. A gazdasági válság idején ilyen volt a mezőgazdaságnak az egyéb termelési ágazatok megerősítésével történő támogatása, az eladósodott gazdák terheinek csökkentése és sok egyéb törvényen alapuló intézkedés is. A magyar gazdasági politika azonban nem volt és ma sem alkalmi, nem merül ki égető és akut bajok orvoslásában, hanem minden téren tudatosan és következetesen a szociális szellem érvényesítésére törekszik.

A lévai gimnázium tanári kara a honvédcsaládokért

A lévai gimnázium tanárai testületileg beálltak ama jótét lelkek sorába, akik munkásságuk céljával tűzték ki a boru és a gond elhesegetését a szegénysorú honvédcsaládok feje felől, amint arra a Kormányzó Ur hitvese felhívta a magyar nemzeti társadalmat. A múlt évben a gimnázium nagytermében szintén javafias célra, a heretóren küzdő honvédek javára rendeztek irodalmi-estét, amidőn azt mondott, hogy tágasabb helyiséget kellett volna keresniök a nagy érdeklődés teljesben kielégítésére. Most a Városi Színházban Tarka Est címen jelentkeztek a Főmeltóságú Asszony akciójának szöigálatára.

A minden szépet és nemeset felkaroló lévai közönség ezt a rendezést is nagy szeretettel és magyar lelkesedéssel segítette elő a siker útján, a belépőjegyek nagyobb része már elővételben elfogyott és teljesen megtelt a színház hatalmas terme.

A közönséget dr. Biró Lajos Pál, a gimnázium igazgatója köszöntötte a rendezőség nevében. Többek között azt mondta, hogy nem feltűnni vágyás vagy irodalmi babrök keresése a céljuk, hanem a segíteni akarás. Egyébként a Tarka Est külön érdekességét volt az, hogy itt a szerzők mint műkedvelő színjátszók és rendezők is bemutatkoztak saját darabjaikban s a közönség mindkét minőségükben szeretettel ontotta feléjük a tetszés és az elismerés tapsait végig az egész est során.

Elsőnek dr. Biró Lajos Pál „Bajtársi szívség” című drámaiságtól fessülő háborús jelenete került színpadra. Bizony a háború ilyen problémát is fel vet, amit ez az érdekes egyfelvonásos is elénk vetit és előfordul olyan bajtársi szívség is, hogy a harctóren haladókö hős utolsó kívánságára a jó barát vagy a testvér vezeti az oltárhoz az özvegy menyasszonyt. Feltéve természetesen, ha a távházasság megkötésére már nincs elég idő. Az özvegy menyasszony szerepében a lévai Gosztonyi (Trpiska) Márta, az intézet múltévben értesített növendéke, budapesti bölcsészettan hallgató mesterkéltelenül őszinta színeket csillogtatott meg, a bánatban gyötördő s női büszkeségében megsértettnek vélt lélek viharásával. Aleksza Ambrusné és dr. Biró Lajos Pál mélyen átértelt alakításával lélekre szálló hatást keltett a kis darab előadás.

Az „Utcai párbeszéd” című jelenetben Aleksza Ambrus és Várbió József a korunkban szokásos utcai fecsegéseket karikórozták ki kacagtató módon, amidőn egyesek a különböző műanyagok mellett még felesleges mű-gondtal is megerheltek magukat.

Ezután Vasteleki Jenő: „Az asszony és az ördög” c. verseskomédiáját mutatták be. A nyögősködő, szörtölődő feleslegnek álombeli találkozás az ördöggel: egycsapásra megértő zseledésűvé változtatta. A feleséget dr. Biróné Dróczy Klára alakította kifejező eredetiséggel. Vasteleki Jenő adta az ördögöt. Mind maszkban, mind játékban lebilincselő „démoni” határu volt. (Amin nem csodálkozhatunk, hiszen nem tett mást, csak az önmaga által alkotott ördögöt mutatta be szépen csengő rímekben, amidőn az egy csinos hálgygyal találkozik. K: a feladata fényesen sikerült.) A férj szerepében Tóth István jeleskedett.

Majd Gosztonyi Márta, Szomolányi József

és Vasteleki Jenő egy-egy meleg hangulatot sugárzó versét mutatta be. Előadásában benne csillogó lelkének egyérvadása a költemények lelkével.

Végül Zágón István egyfelvonásos vigjátékát, a „Rebeka néni“-t adták elő. A helyzetkomikumban bővelkedő darab előadása szintén fényesen sikerült. A címszerepet Tietze Valéria játszotta kitűnő humorérzékkel és komikai készséggel. A többi szerepekben dr. Biróné, Vasteleki és Alaksza pompás humoru játéka mellett az intézet két növendéke, Szausrvein Iona és Weil Adrien ügyesen illeszkedtek a kitűnő együttesbe.

Az egyes darabok között dr. Biró Lajos Pál, Szomolányi József és Alaksza Ámbrus konferáltak szellemesen és jóízű humorral. (Ky)

VITÉZI HIREK.

Az Országos Vitézi Szék a Vitézi Rendbe való felvételt érdemesnek találta, illetve vitézzé nyilvánította:

1) Néhai Foltán István volt felsőgyőrödi lakost, a volt cs. és kir. 6. sz. vartüzér ezred főtüzérét, t. tizedest, a nagyezüst és bronz vitézségi érmek igazolt tulajdonosát, 1 fiu és 1 leánygyermek atyját.

2) Néhai Deák János volt alsófégyverneki lakost, volt cs. és kir. 6. árkász zlj. tart. közbiztét, a nagyezüst vitézségi érem igazolt tulajdonosát, 1 fiugyermek atyját.

KOLONFÉLÉK

TÁRSADALMI NAPTÁR.

Ma d. u. 5 órakor a Keresztény Munkásegyletben a „Kis cseled“ népszimnű kilencedik előadása.

— VILÁGHIRŰ OLASZ ZONGORAMŰVÉSZ HANGVERSENYE LÉVÁN. Pietro Scarpini világghírű olasz zongoraművész budapesti hangversenye után f. hó 11-én, csütörtökön este 6 órai kezdettel Laván a Vármegyeháza nagytermében hangversenyez. Az estét a Törvényhatósági Iskolánkülsi Népművelési Bizottság rendezi a magyar—olasz művészcsoere akció keretében s mint ilyen az olasz—magyar kulturbarátság egyik megnyilvánulása. Fogadjuk olyan szeretettel az olasz művészt, amilyen szeretettel fogadják Olaszországban a magyar művészeket. Belpódíj 2—1 pengő. Fenntartott helyek nem lesznek. Jegyek elővétele Nyitrai és Társánál. Műsor: Bach—Busoni: Preludium és Fuga D-dur. Busoni: Sonatina ad usum infantis. Liszt—Busoni: Don Juan. Szünet. Bach—Busoni: 4 korál-előjáték. Busoni: Sonatina super Carmen. Liszt—Busoni: Mephisto walszer.

— A „GYÖNGYVIRÁGOS HUSZÁRCSAKÓ“ OPERETT LÉVÁN. A Férfi Kongregáció műkedvelői színielőadási mindíg színvonalasak és közkedveltek voltak városunkban. Az idén is a szabadság ünnepe kapcsolódik a Gyöngyvirágos huszárcsakó háromfelvonásos, pompás magyar motívumoktól ékes, ragyogó zenéjű operett, amelynek előadására a kongregáció legjobb műkedvelői Akács József rendező irányításával készülnek. Az előadás március 14-én, vasárnap d. u. 4 órai kezdettel a Katolikus Kör nagytermében lesz.

— ÜZENET A FRONTRÓL. A Bars Hont egyik harctéri olvasója a következő értesítést küldte hozzánk: Megnyugtatóan tüzesen szülemnek, testvéreimnek és a többi honatártozóimnak, hogy én jól vagyok és egészséges. Ne aggódjanak miattam. Szabó Géza őrzve. Tábori posta 202—39.

— ELSŐ HŐSI HALOTTJÁT TEMETTE HONTKISKÉR közég gyászó lakossága. Toóth László 41 éves honvéd az orosz harctéren súlyosan megbetegült, ahonnan a győri kórházba került és ott meghalt. Holttestét családja hazahozatta és a szülők, testvérek, rokonok és a környékről összegyűlt gyászoló közönség mély részvétel mellett kísérték utolsó útjára. A temetésen megjelent a vármegye képvisellete is és a lévai honvédség díszszakasza adta meg a végtisztességet a hős bajtársnak. A sírnál ifj. Reindl Károly bucsuztatta el a magyar hőst, megemlékezvén arról, hogy a község első hősi halottját megkapta azt a kegyelmet, hogy holtteste hazai földben nyugodhat. Iván Dána igazgatótanító vezetésével a község dalárdája gyászdalokkal bucsuztatta a község hősi halottját.

— A LÉVAI LEVENTÉK farsangi estje, melynek jövedelmét a honvéd családok segítő akciójára ajánlották fel, vasárnap zajlott le a Katolikus Körben. A műsor első száma egy egyfelvonásos volt, amelyben a szereplők tudásuk javát adták. Majd Kelen Ferenc monológja s utána a nagy derűtséget keltő cigányjelenet került sorra Serfőző és Lakatos leventék kitűnő előadásában. Két magánjelenet után Tomek Sándor levente saját szeresű darabját mutatták be a leventék. Nagy sikere volt Kakydy Erzsébet és Tomek Sándor énekkeltetésének, amelyet Somorjai Károly levente kísért zongorán. Műsor után tánc volt.

— AZ IPOLYVISKI KÖRJEGYZŐSÉG KÖZSÉGEI SZÉP TANUJELÉT ADTÁK az önzetlen adakozásnak. A Honvéd Családokért gyűjtési akcióra Ipolyviak község 628 pengő, Pereszilény 3012 pengő, Alsósommered 1425 pengő és Tésa 54 pengő gyűjtött. Nemes és követendő példa ez, mert ebből kitűnik az, hogy amely község lakossága megérti a mai idők szavát, azok nem alamissnát, hanem komoly összeget adtak erre a nemes célra. A körjegyzőség gyűjtése végeredményben 5120 pengő, ugyanezkor figyelembe kell venni azt, hogy a négy község összlélekszáma 2620 lélek. A gyűjtést Dező Béla körjegyző a községek előjáróságával végezte.

— NÉPFŐISKOLAI ZÁRÓVIZSGA. Ma délelőtt 10 órakor lesz a verebelyi SZMKE kulturházban a SZMKE ottani Népfőiskolájának záróvizsgálja. Népi táncok, játékok, dalok, szavalatok szerepelnek a változatos műsorban.

— HIREK A SZMKE-BŐL. Hontvársányban tisztújító értekezletet tartott a helyi szervezet. A központot Farkas Károly képviselte. Elnök Pethő Sándor, alelnök Agg Bálint, titkár Kánya Jenő, jegyző Szabó László, pénztárnok Duba Gyula, ellenőrök id. Bori Ernő és Kmoskó Imre lettek. Zeelzen Koncz Dező, Hontvársányban Farkas és Lakov Vilmos, Nagykálnán dr. Tóth Antal, Nemesorosiban Farkas Károly és Temesváry Antal, Fajkúrtón és Garamsallóban vitéz Szobry Endre tartottak előadásokat. Nagysallóban, Ohajon, Nagysáróban nagysikerű színielőadások voltak Molnár László, Bácskai József és Kostyál Jánosné irányításával. Hontfűzesgyarmaton a helyi szervezetek és a leventék 100—100 pengőt küldtek a Főméltségű Asszony akciójára.

Amit meg kell írni

EGY RENDEZŐSÉG azt panaszolja, hogy őrszáz meghívót küldött szét, mégis kevesen jelentek meg az estjén. Megfeledekzik arról, hogy ugyanabban az időben ebben a kis városban (a mozin kívül) három rendezés zajlott le. Ebből az a tanulság, hogy helyesebben kell megválasztani a rendezés idejét!

ISMÉT MEGJELENT egy nagyszabású mű, amelyben helyet kaptak a felvidéki gy magyarok is, a cseh megszállás alatti erdemiekért. Sietünk felvilágosítani az utókorat az esetleges téves véleményalkotás megelőzése céljából, hogy ezeken az arcképeken kívül voltak meg itt és a Pálmy-csoportban is harcoltak olyan jó magyarok, akik csupán ama főbenjáró vétkök miatt maradtak a galériából, mert a hetven pengős könyvet nem rendeltek meg az ügynöknél. Ezt a mű szerkesztői alig ha tudják. De azt sem sejtik, hogy mi csoda szorongás lenne itt, ha a műben szereplő egyik-másik Nemzetvédelmi Kereszt „mártír“-tól a Nemzetvédelmi Kereszt igazolványát kénnek betekintésre. Ugy tudjuk, hogy ennek komoly következményei lesznek!

A BAROSS SZÖVETSÉG közgyűlésén a miniszterelnök többek között ezeket mondta: A robano napok mai korszámban, amikor igen nagyok az egyéni problémák, amikor tudjuk milyen nehéz megmaradni tisztesség kereskedőnek, innen kérek minden magyar kereskedőt, ne feledkezzen meg arról az alapelvről: tisztesség polgári házson igen — de hirtelen meggazdagodás nem! Aki hirtelen gazdagodik meg, az elszakad kiváltképpen a magyar kereskedői közösségtől, az élet számtalan példája bizonyítja — s ki kell küszöbölni a magyar kereskedők sorából, mert az ilyenek a kereskedelemnek nem munkásai, hanem spekulánsai.

HIÁBA, A TANÁR nem tudja megtagadni nevelőit természetesen. A Tarka Estet tanárok rendezték s úgy gondolták, hogy ezzel összekapcsolják a községrendre szoktatást. Kírták a falragaszokon, hogy pontos kezdés, s kezdéskor az ajtókat bezárják. A fehérlajú urak pontosság is voltak, ám sok színesajhu nem. Ezeknek a dörömbölésre nyitottak ajtókat. Lévai közönség egyezre: magaviselet!

HŐSI HALOTTAKRÓL, eltűntekről beszélnek. Egy lévai család már gyász is dőltött, egyhavi gyász után jött az örömhír: élék! Nem szabad minden közsa hírek hitelt adni. Csak a hivatalos értesítésnek higgyünk. Nincs szükség felesleges lelki gyötörésekre!

AZ OZMAN-TÉR sarkában az elárústó bódék mellett a személerakodó helyet nyomban meg kell szüntetni és helyét lümmaggal bevetni Csodáljuk, hogy a piacon ilyesmit megtűr a hatóság!

SZÜNJÖN MEG végre az angolmánya. A jó vidékek nem tudják mi az a W. C., így azután elkerültek a nyilvános OO-t. Pingáltassuk csak ki bátran a mindenki által ismert régi népies jelet. Még abban sem lenne semmi szegyeznivaló ha kilírnák, hogy „Árnyékszek“. Ezt azután megértene mindenki.

MIÉRT NEM söpri a város az utcákat? Vagy várja a mindent elsöprő szelet?

A HÁROM ÉV OTTA paragon heverő „parkokat“ miért nem ültetik be fákkal?

— ESKÜVŐ. Porkó Ferenc és Majoros Iona e hó 6-án tartották esküvőjüket. (M. k. é. h.)

— NÉVVÁLTOZTATÁS. Heckmann István inkolaifügylő — igazgató, Heckmann Zoltán barendelt Áll. tanító, Heckmann Gyula vm. közig. gyakornok Léva, valamint ifj. Heckmann István kántortanító Magyaróvár, családi nevüket belügyminiszteri engedéllyel Henkey-re változtatták.

— ELVESZETT vasárnap este az Iparosolvasókörtől a Bem utcán Deák Ferenc utca 8. számig hazajövet egy félpár balkezes szürke szarvasbőr kesztyű. A becsületlen megtaláló 10 pengő jutalom ellenében adja le a Bars kiadóhivatalban.

— ÉRTESETJÜK A KATOLIKUS HIVEKET, hogy a Szent József kilencedet március 10-én este 7 órai kezdettel a paristák templomában tartjuk meg. Mindenkit szeretettel vár a Lévai Férfi és Női Mária Kongregáció vezetősége.

— NYILVÁNOS KÖSZÖNET. A lévai Leventelány Koszorú és a levente ifjúsvezető szakosztály ezuton közölni a jószívű adakozók adományait, melyet a február 28-án rendezett műsoros táncest háziasszonyi és házi-
uri tiszttség megváltására adtak. (Az adakozók névsorát helyszűke miatt nem tudjuk közölni, az érdeklődőknek kiadóhivatalunkban betekintésre rendelkezésre áll.)

Vasárnapi levél

A zsidók iparengedélyeinek egy részét bevonták a Felvidéken. Így volt ez nálunk, Léván is. Mégis fényesen élnek a zsidók, még vagyonukat sem fogyasztják. Ime a bizonyíték. Verebely felé megy az autóbusz. Mindenkint elyomva tör előre egy kövér zsidó. Kibál: közérdek, hogy utazzam, állatokkat megyek vásárolni. — Fel is jutott. Utána meg egy zsidó, titkos „löcsiszár” is felszáll. Utközben defektet kapott az egyik kerék. Titkos löcsiszárunk kiáll az országútra. Szerb közeledik. Megállítja. Alkudni kezd a lovakra. 7700 és 5000 pengő között mozognak az árak. — Holnap kimegyek magához — mondja titkos löcsiszárunk, aki még a defektből is hasznot csizol. Verebelyen ülök egy vendégül. Taxi áll meg a vendéglő előtt. Kiszáll belőle egy lévai zsidó. Rövidesen tárgyalás indul meg. Ökröket közvetit. Másnap lószorás Verebelyen. A gazdák között egy lévai zsidó. Targyal. Tudunkkal azelőtt más iparágban működött, de lóhúst sohasem árult. — Ezek ellen kell sürgősen fellépni.

Más érdekes dolgokat is megtud az ember az autóbusszon. Egy zsidó szoba elegyedik keresztény utasával. A keresztény elmondja, hogy kocsmaségedélyt kért. A zsidó hümmög — kiffűnő üzlet, sokat lehet kerezni. Hát bizony, ezt ők tudják. Most jön azonban a mérég. — Ugy sem kapja meg az engedélyt, hiába volt tősharcos, nálunk csak protekciók kapnak — mondta a zsidó. A kérvényt egy héttel előbb adta be a keresztény, de már a mérgezés taplóját dugták a fűlébe. Így megy ez titokban minden téren. Vonaton, autóbusszon, kávéházban, utcán, falvainkban pedig a ház előtti fapadokon.

A zsidókérdéssel kapcsolatban sok érdekeset irnak olvasóink is. Egyik azt írja. A lévai piac sarkán három zsidó asszony állott. Egyszerre megjelent egy keresztény öregasszony. Odaszól az egyiknek, — sikerült. — Elmennek a másik utcába, ott átadott pár tyukot. Dáiban otthon édesanyám újságolta, hogy volt tyuk a piacon, de zsidó nem kapott belőle. A valóság pedig pont az ellenkezője.

Ugyanigy van a vajjal is. Nemrég panaszszal éltek a lévai zsidók, hogy nem adnak nekik vajot. Létesznek „Vaj Aladárók” is. A minap láttam a párkányi vasuti étteremben lévai zsidókat. Nyegedtiús vajdarabból kenték kenyereiket.

Az egyik olvasónk azt írja, hogy maga látta, amikor a hadbavonult katona feleségével vezetett fát egy zsidó. Megtalálják mindentűt a módját a beszerzésnek.

Egy harmadik olvasónk azt írja, hogyan szállíthat zsidó nyomda hadüzemnek nyilvánított vállalatnak, hiszen városunkban és a környékbeli városokban több keresztény nyomda is van.

Ime egy csoport a zsidókról. Mind a törvény kijátszása és csak úgy akadályozhatjuk meg, ha nem nyujtunk nekik segítséget.

a. r.

Harcos nemzet vagyunk

Mi, harcos nemzet vagyunk
És száz erő karunkban;
Jövőt, új hazát akarunk,
Békességet otthonunkba.

Hiába ölt nyelvet ránk
Istentelen hordák tömege,
Mert csatadai leszünk,
Sajtó kard a magyar keze!

És hiába sipitöz hazánkon
Az élőködő szolganép,
Mert ma kinti sáncokon,
Holnap lábunk ezekre lép!

(H. J.)

— TÉLI GAZDASÁGI TANFOLYAMOK ZÁRÓVIZSGÁI. Február 28-án volt az ipoly-sági járási m. kir. gazdasági felügyelő által megrendezett 3 hónapos téli gazdasági tanfolyam záróvizsgálja Vámosmikolán. A tanfolyamon résztvett hallgatók szép előmenetelt tanusítottak. — A zselizi m. kir. téli gazdasági szakiskola igazgatója és tanári kara által megrendezett 3 hónapos tanfolyam záróvizsgálja március 4-én Zselizen volt. Földmívelőügyi Miniszter által visszagbiztosul kiutal-dótt Horváth Aladár vm. m. kir. gazdasági főfelügyelő előtt a tanfolyamon résztvett zselizi kisgazdák igen szép feleleteket adtak. Nagyon jól sikerült gazdasági gyűléssel fejezódött be a vizsga. Különösen a nagy tetszést aratott ifj. Tóth Károly tanfolyamhallgatónak „Életünk céljai” című saját költeményt, melyet a szerző adott elő.

— MEJJELENT A „DIÁKNAPLÓ” Kedves kis füzettel lepte meg a közönséget a lévai tanítóképző negyedik osztályának ifjúsága. „DIÁKNAPLÓ” cím alatt kiadták az ifjúság köréből hikerülő munkákat, mintegy táborbagyűjtve az irodalmi hajlamu ifjúságot. A lévai ifjúság mindig nevesetes volt kezdeményeséséről és ezt bizonyítja a most megjelent füzet is. Áttörték a kezdet nehésségeit és munkavággyai a szívükben elindultak. Reméjük, hogy munkájuk sikerre vezet és tüzeük nemcsak az ifjúság körében, hanem a nagyközönségnél is érdeklődésre fog találni.

— A REFORMÁTUS DIÁKOK Soli Deo Glória leányos leánycsoportja ma este 6 órai kezdettel vallásos estet rendez, melyre minden érdeklődőt szeretettel meghív. Műsor: bibliaimagyarzat, jelenetek, szavalt, énekszám.

— A KISALFÖLDI MEZŐGAZDASÁGI KAMARA választmányi ülést tartott. A választmány letárgyalta és elfogadta a munkabérekét és munkaviszonyokat szabályozó rendeletet, illetőleg a Kamara által a részemunkákra vonatkozóan készített szerződés-minta terveset. Rázgha Károly elnök ismerette az új természetbeosztálási rendeletet és ezzel kapcsolatban a Kamara serepét. Ivánky Kálmán (Bana) felkérte a gazdaságtársadalmat, hogy támogassa a rendelet célkitűzéseit, mert ez a gazdák érdekeit is figyelembe veszi s mi gazdák — mondotta — tudjuk, hogy nekünk kell ellátni az országot és a hadsereget. Dobi István (Szöny) a mezőgazdasági munkásság élet színvonalának emelését kérte. A munkabérekét és a közszükségleti árakat összhangba kell hozni. Jancsó Jenő (Deménd) kérte, hogy a zsidók ne tartassanak keresztény családeket, ezáltal sok munkaerő szabadulna fel a mezőgazdaság számára, továbbá részesítsék szántási jutalomban azokat is, akik szántóterületük legalább 15%-át ősszel bevetették kenyérgabonával. Majd az igazgató olvasta fel jelentését s közölte, hogy a Kamara száz közönségekben udvarbeszárásokat fog vezetni.

— LAPZÁRTA UTÁN közlik velünk, hogy az olasz művész megbetegedése miatt a lévai hangverseny bizonytalan időre marad.

A szerkesztő üzenete

LADÁNYI. Hivatalos helyen utánanestünk. Az ügy még tisztázatlan, azért nem foglalkozhatunk vele.

Anyakönyvi hivatal bejegyzése.

SZÜLETÉSEK: Kovács Ernő Mészáros Ilona leány Rózsa — Varga József Kovács Julia fiu István — Vizi Lajos Kender Katalin leány Rozália Jolán — Cservenák József Szakál Margit fiu Károly — Rehorsik István Obiczky Margit leány Margit Mária — Molnár Lajos Rózsa Etel leány halvaszületett — Hóka József Molnár Ilona fiu Sándor — Ádam Attila, Feiner Rózsa fiu László Loránt Nándor Ágoston.

HÁZASSÁG: Hrihorenko Lajos g. kat. Karaffa Ilona r. kat.

Ipolyság anyakönyvi bejegyzése

SZÜLETÉS. Hincárs László és Gábor Erzsébet leánya Veronika, Katalin — Bencsok István és Vajda Margit fia István.

HÁZASSÁG. Pál Ferenc rk. és Kálmán Mária rk.

HALÁLOZÁS. Zsambóky István 62 éves — Schück Bertalan 80 éves — Diamant Bernátné sz. Grosszmann Rozália 72 éves — Sinka László 7 hónapos.

Rádióműsorunk Budapest I-en

1943. márc. 8-tól márc. 14-ig.

Hétfő

7 Zene 10.15 Zenekari művek 12.10 Melles-zenekar 1.30 Hónvedeink üzenek 2 Szalonóti 3.15 Hónvedzene 5 Egyszegügyi Kalendárium 5.10 Magyar nóták 5.50 Államhatár és neprajzi határ 6.10 Rádiózenekar 6.40 Rádió a rádió 7.05 Versaillesi rögtonéz. Vigjáték I felv. 9.20 Tánccene 10.10 Rádiózenekar 11 Valakinek muzsikálnak.

Kedd

7 Zene 10.15 Rádiózenekar 11.15 Közzenék 12.10 Rádiózenekar 1.30 Hónvedeink üzenek 2.15 Mally Gyöző enekel 3.15 Zenekari művek 5 Kivánás-hangverseny 9.15 Mariska hazát választ 10.10 Cigányzene 11 Könyvü zene.

Szerda

7 Zene 10.15 Zenekari művek 12.10 Hónvedzene 1.30 Hónvedeink üzenek 2 Tánccene 3.15 Cigányzene 5 Rádiózenekar 6 Hónvedeműsor 7.05 Magyar nóták 7.55 A városi lelek 9.20 Lemezek 10.10 Ésti muzsika 11.10 Tánccene.

Csütörtök

7 Zene 10.15 Tüztöltőzenekar 11.15 Rádiózenekar 11.40 Külföldi nírado 12.10 Rádiózenekar 1.30 Hónvedeink üzenek 2 Szalonzene 3.15 Kendőzenekar 4 A hal az emberiség gazdálkodásában 5 Bathy A. dalok enekel 5.25 Kerteszeti időszerű tanácsadó 5.50 Cigányzene 6.35 Lakások, üzletek és járművek helyes elosztatása 7.05 Könyvü zene — könyvü percek 0.05 Hóseiben el a nemzet 10.10 Rádiózenekar.

Péntek

7 Zene 10.15 Zenekari művek 11.40 Meghülés vagy fertőző? 12.10 Orsz. Postászenekar 1.30 Hónvedeink üzenek 2 Cigányzene 3.15 Rádiózenekar 4 A magyar történeírás mesterei 5.50 Sportközlemények 6.20 Magyar enek — magyar lelek 7.05 Rádiózenekar 8.10 A humor 9.10 Szalonzenekar 10.10 Tánccene 10.45 Magyar nóták.

Szombat

7 Zene 10.15 Rádiózenekar 11.40 Mit készítnék kukoricaisztból? 12.10 Hónvedzene 1.30 Hónvedeink üzenek 2 Szalonzenekar 3.15 Filmmzene 4 A keresztény hazaszeretet 5 Hónvedeink nótát kérnek 5.50 Kolozsvári jutalomjáték 6.25 Hangkepek innen-onnan 7.55 Lemezek 8.20 Filmmze 9.25 Huszadik század 10.15 Cigányzene 11 Tánccene.

Vasárnap

7.30 Zene 8.30 Öszinte beszéd 9 Szórákzóttató zene 10 Ref. istentisztelet 11.15 Egyházi szentbeszéd és mise 12.15 Levente-műsor 12.55 Rádiózenekar 2 Lemezek 3.45 Katonaindítók és dalok 5.10 Minden-mindenkinek 7.03 Hangkepek a vasárnap sportból mindenkinek 7.30 Hangkepek a vasárnap nóták 9.15 Zenekari művek 9.40 Sporteredmények 10.35 Tánccsámok 11 Csárdások 11.20 Zenekari művek.

Ügyes segédnyar varrodába felvétetik. Kersék-u 2. sz. 232

A Holló örökösök kálváriai. ca 1470 szőlője, a Brach-kert szomszédiségában, megbizható bérllonek kiadó. Bérbeadást a Lévai Takarékpénztár intézi, az örökösök megbizásából. 235

— DOKTORÁVATÁS. A budapesti Pázmány-egyetem jog- és államtudományi karán ifj. Vanger István doktori avatták.

— DRÁGABB LETT A POSTAI SZÁLLÍTÁS. Miniszteri rendelettel megszüntették a 20—40 grammig terjedő súlyfokozatot és a 40 gramm súlyig a levelek portóját helyben 20, vidékre 30 fillérben állapították meg. Az expressz díjat helyben 50 fillérre, vidékre 1 pengőre emelték fel. A távirat szavakként 16 fillér lett. A nyomtatvány díja beföldőn négy fillér. Magdrágult a csomagszállítás és a telefon havi alapdíja is.

— AZ EGYKE AZ IPOLYSÁGI GIMNÁZIUM STATISZTIKÁJÁBAN. Ipolysági tudósítók írja: A gimnáziumi tanulók családi viszonyait vizsgálva a népszaporulat szempontjából kiittük, hogy a cseh megszállás ideje óta a magyar családvédelmi intézkedések következtében Ipolyságon és környékén a népi szaporodás fellendült. De az egyke számbeli aránya azért még elég magas. A múlt évben 270 növendékből 59 volt az egyke. Ha a szülők társadalmi megoszlását nézzük, megállapíthatjuk, hogy az egykés szülők 75%-a a középosztályhoz tartozik. Ipolyságon és környékén ezek szerint tehát az egyke nem népi betegség, hanem a középosztályé. Ennek meg is van az oka. Az 1920-as évek a nagy gazdasági válság nyomozató utóhatását még erősen érezték. A csehország területén még magyar középosztályi számban és erőben

állandóan apadt, a jövő nem biztatott ígéretekkel, természetesen, hogy mindez csökkentette a propagatív erőket. A gátló erők azonban 1938-ban a felszabadulással megszüntek, a középosztály újra — ha nem is minden rétegében — biztos talajt kapott. Szinte pontosan kiszámítható, hogy az ekkor nagyobb lendületet vett propagatív erők működésének következtében az ipolysági gimnázium az első nagy létszámemelő hullámot kb. az 1948-49-es években fogja kapni és hogy az azt követő időkben a tanulók között lényegesen kevesebb lesz az egyke, sőt remélhető, hogy nem is lesz egyáltalán.

— A HARTERÉVEN KÜZDŐ HONVÉDEINK HOZZÁTARTÓZÓI a január—februári eseményekből kiolvasható mind többen fordulnak tudakozódsáikkal egy írásban, miut személyesen nemcsak a Vöröskereszt tudósítórúdához, hanem a honvédelmi minisztérium különböző osztályaihoz is. Ezzel kapcsolatban illetékes körök felhívják a hozzátartozóik figyelmét, hogy a jelenlegi mozgó hadműveletek miatt a veszteségek megállapítása és azoknak jelentése már csak a tábori posta nagymértékben korlátozott működése miatt is nehézségekbe ütközik. Amikor a veszteségi adatok beérkeznek, azokról a Vöröskereszt tudósítórúda a hozzátartozókat írásban azonnal értesíteni fogja. Eért a folyó évi január és február havi veszteségekkel kapcsolatban úgy a személyes, mint pedig az írásbeli tudakozódás mellőzést kéri, mert ezzel csak az említett szervek munkáját zavarják és késleltetik.

ORVOSI HIR. Dr. Bándy László fogorvos rendelőjét Szt István u. 14. számról, Musso-lini u. 5. sz. alá helyezte. (Boleman patikával szemben.)

SPORT

Levente sport

Elfogadták a Lévai TE és a Nagykálnai LE nevezéseit a leventebajnokságra. Idén így négy lévai csapat játszik a bajnokságért.

JÁTÉKOS HIREK. LTE megkezdte az edzéseit. A fiatalok közül Pinnel és Lutovszky is szóba kerülnek az összeállításánál. Horvát I. Kúrtón tanít, így a csapat rendelkezésére állhat. Esetleg Boross is lejőhet a mérkőzésekre. Ujra edzésben van Kovács is, a régi jobbszélő.

A LÉVAI LICEUM ÉS TANITÓKÉPZŐ tornászcsapata Jakab Ferenc tornatanár vezetésével résztvett a Kassán megtartott MOTESZ kerületi tornász-csapatversenyen, ahol a lévai csapat a negyedik helyet foglalta el Sárospatak tornászcsapata előtt. A lévai csapatban a következők indultak: Koperniczky Antal IV. é., Verebes János IV. é., Kurcsinka Pál IV. é., Siehlik László, Lukács Ferenc és Iván Tibor II. éves tanulók. Az első két helyet kassai csapatok nyerték, a III. a beregszászi, a IV. a lévai és V. a sárospataki csapatok voltak.

Az ipolysági kir. törvényszék elnökétől.

1940. El. I. A. 4—17. szám.

Hirdetmény.

A rögtönbíráskodás (statárium) kiterjesztéséről.

A 8020—1939. M. E. számú rendelet 2. §-a alapján közhírré teszem, hogy a m. kir. minisztérium 1020—1943. M. E. számú rendeletével az 1939. évi II. t. c. 221. §-ában nyert felhatalmazás alapján

a rögtönbíráskodást

(statáriumot) kiterjeszti:

úgy a polgári, mint a honvéd büntetőbíráskodás körében, az ország, illetőleg a honvéd büntetőbíráskodás egész területére az 1941. évi június hó 30-án kelt, a Budapesti Közlöny 1941. évi július hó I-1 146. számában kihirdetett 4870—1941. M. E. számú rendelet II. pontjában felsorolt büntettek felül a hadművelési területre tábori postai csomagként, vagy „Minta érték nélkül” jelzéssel feladott küldemények, vagy az oda irányuló katonai szállítmányok tekintetében akár az ország területén, akár azon kívül a szállítás tartama alatt elkövetett lopás és sikasztás büntetté is — ideértve a hivatali sikasztás büntetté is — és pedig ezeknek a bűncselekményeknek kiserletére és úgy a tettesekre, mint a részsekre (Btk. 69. §) is.

Felhívom a lakosságot, hogy ezen bűncselekmények elkövetésétől mindenki óvakodjék, mert aki ilyen bűncselekményt követ el, rögtönbíráskodás (statárium) alá kerül és halálal bűnhődik.

Ipolyság, 1943. évi február hó 25-én.

Ifj. dr. EÖTVEYÉNYI OLIVÉR s. k.
a kir. törvényszék elnöke.

Városi közgyűlés.

Léva város képviselőtestülete f. hó 4-én este rendes közgyűlést tartott. Az elnöki jelentés részletesen beszámolt a városi igazgatás kérdéseiről. A jelentéssel jövő számunkban foglalkozunk. Az előadó bejelentette, hogy Léva ásványvíz és szikvis adóról szóló szabályrendelete kormányhatósági jóváhagyás nyert. Az adó az eladási ár 10 százaléka. A katonai gyakorlótér bérletét további 3 évre meghosszabbították és a gyakorlótér megnagyobbítását határozták el. Az iparostanonc-iekolai és a nőiiparisokolai óradók óradíját 30 százalékkal felemelték. A városi tisztviselők pótlélményét megszüntették. Ez az összes visszacsatolt részekben megtörtént már, csak nálunk vajudott. A kisegítő irodai munkakör részére háborus különmunka átalányt és a szegődményes alkalmazottak családi pótlék felemelését megszüntették. Megalkották Léva város lakásbérleti szabályrendeletét. Ugyancsak megalkották a fekália kihordásáról szóló szabályrendeletet. Eszerint a fekália kihordásának joga a várost illeti, magánosok nem foglalkozhatnak vele. Kívételt képeznek a gazdák, akik az év megfelelő szakában a fekáliát elkeverhetik a trágyával. Az emberi ürüléknek trágyává történő feldolgozására a város fekália telepet létesít, melynek költségeihez a földművelésügyi minisztérium huszezer pengő segélyt utalt ki. A volt Orient mozgó épületének helyreállítási munkálatai helybéli iparosoknak adták ki. A lévai gimnázium épülete már régen szűknek mutatkozott, tornaterme nincs, akeió indult új épület emelésére. A gimn. igazgatója építőtervek felajánlását kérte a városától. A közgyűlés a polgármester javaslatára az áll. polg. iskolával szemben levő városi közterületet jelölte ki, amelybe a még szükséges részt a Nyitrai-féle földterületből szerzik meg. A jelenlegi gimn. épületében az áll. elemi népiiskolát gondolják elhelyezni, amely jelenleg ideiglenes szükséghelyiségben van. Az előadó bejelentette, hogy az özvegy Józsefcsák Károlyné,

továbbá a Nyitrai és lévai cég jutalomdíj alapítványáról szóló alapítólevelek kormányhatósági jóváhagyást nyertek. Senessy Gyula vendégfős szerződését a Horthy Miklós-uti városi vendégfős bérletére további hat évre meghosszabbították, Kóvessy Lajos strandvendégfős bérleszállítási kérelmét elutasították.

A polgármester bejelentette, hogy a belügyminisztérium Léva város államsegélyét tízezer pengővel 75000 pengőre emelte fel. Bejelentette továbbá, hogy az 1943. évi utépitési tervek megvalósítására 43000 pengő áll rendelkezésre, amely összeget a Podluzsányi utca, a Bazi utca és az Ujtelep közepűjra folytatásának kiépítésére használják fel. Uj gyalogjárda építésére hatvezer pengő áll rendelkezésre, ebből az összegből a Felszabadulás útjának folytatásos járdáját építik ki. A Zich utca rendezése, amely a Kálvárián keresztül félkörben a Ficzra-térre kapcsolódó Kálvária-szig van tervezve, a jövő évre marad, mert ez kb. 80 ezer pengő munka. A lévai Schláger-féle szappangyár a város központjában levő gyártelep mellett termékek gyártásával tetemesen kibővíve a vasúti pályaudvar közelébe kívánja áttelepíteni, erre a célra ingyentelket kért. — A közgyűlés a pénzügyi bizottság javaslatát olmben elfogadta és a Fest-féle faterlep mellett 1600 négyzetgöles telket jelölte ki erre a célra. Ez a földterület a rk. egyházközség tulajdona, a város az egyházközségnek cserét fog felajánlani egy megfelelő városi földterület ellenében. A Légo. Liga lévai csoportja segélyét 200 pengőről 600 pengőre emelte. A közgyűlés véleményezte Turay Kálmán szeszüződe engedélyét, amely eddig edesatyjává volt, aki a napokban meghalt. Csorba Jenő a város közönsége nevében köszönetét tolmácolta a polgármesternek és a tisztviselői karnak a sulyos időkhez méltó leikes és odaadó ügyhuzóságáért. Egy felszólalásra a polgármester megígérte a dohánybeváltó melletti városrész utjának szemrevételezését s karbahozatalát és több kisebb jelentőségű ügyet tárgyalt le.

1.623—1943. — Dr. P. szám.

TÁRGY: Mezőgazdasági munkaellátás biztositása.

Hirdetmény.

Felhívom a gazdasági munkaadók és gazdasági munkavállalók figyelmét a m. kir. miniszterium 410—1943. sz. rendeletére. A rendelet szerint az a gazdasági cseléd, aki az 1942—1943. szolgálati évre mint éves gazdasági cseléd, vagy mint dohánykertész szegődött el az 1943—1944. szolgálati évre is csak mint gazdasági cseléd vagy dohánykertészként szerződhet el. Büntetés terhe mellett tilos ilyen munkavállalókat más munkakörben alkalmazni. Ha akár a munkaadó, akár a munkavállaló a szolgálati szerződést felbontotta, a munkaadó köteles a szerződés felbontását követő naptól számított 8 nap alatt ezt a körülményt a vármegyei gazdasági felügyelőnek bejelenteni.

Az éves gazdasági cselédnek az 1943—44. szolgálati évre kenyérgabonában bérfejében kikötött járandóságából legfeljebb 12 méter-mázsát lehet természetben kiadni. Ha a kenyérgabona járandóság ezt a mennyiséget meghaladja, a különbözetet a munkaadó készpénzben köteles teljesíteni. Az 1943. július 31-ig terjedő időre azonban a természetben kiszolgáltatható kenyérgabonából csak a fejadagnak megfelelő mennyiséget lehet a kenyérgabonajegy szelvények ellenében kiadni, de a július hóra esetleg járó többletet az 1943. évi termésből ki kell szolgáltatni. Ha az éves gazdasági cselédnek ötnél több családtagja van a hatodik és minden további családtag kenyér és lisztjegyre jogosult.

Azoknak a mezőgazdasági munkavállalóknak, akik az aratási és cseplési munkálatokon felül kaszálást, gyűjtést, betakarítást s a gazdaságban előforduló egyéb munkák elvégzését is vállalják, az arató és cséplőrészt teljes egészében ki kell szolgáltatni.

Azoknak a mezőgazdasági munkavállalóknak, akik az 1943. évre a gazdaságban előforduló munkáknak az egész időnyben való elvégzésére vállalnak kötelezettséget, az élelmezési lisztjárandóságon felül munkabér fejében kenyérgabonából legfeljebb 10 métermázsát lehet természetben kiszolgáltatni. Ha a járandóság ezt a mennyiséget meghaladja, a különbözöt készpénzben fizetendő.

Természetbeni járandóság után sem a gazdasági cselédet sem az egyéb gazdasági munkavállalót beszolgáltatási kötelezettség nem terheli.

Mindazok a mezőgazdasági munkások, akik az 1943. március 1. napjáig nem kötöttek gazdasági munkák elvégzésére szerződést, 1943. március 10-ig ezt a körülményt a Városházán bejelenteni kötelesek.

A jelentkezés elmulasztása, valamint a rendeletben előírt egyéb kötelezettségek elmulasztása kihágást képez és leszerződni vonakodó munkavállalóval szemben honvédelmi munka címen kirendelésnek esetleg internálásnak van helye.

Felhívom továbbá azokat a gazdákat, akik a mezőgazdasági munkák elvégzésére munkavállalókkal szerződést kötni nem tudtak, munkásigényüket haladéktalanul jelentsék be a Városháza 1. em. 45. sz. szobájában.

Léva, 1943. március 2.

Dr. LEHOTZKY BRUNÓ s. k. polgármester.

APRÓ HIRDETESEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre kérünk válasza szolgálo levelezőlapot csatolni

Ház eladó. Szent Imre u. 2. Érdeklődni ugyanott. 200

Veszek ócskavasat legmagasabb napiáron. Szücs István Léva. — Gömbös Gyula-utca 1. szám. 211

Komoly leány üzletbe felvétetik. Cim a kiadóban.

Négy középiskolát végzett fiú nyomdász tanulóknak felvétetik. Nyitrai és Társánál.

Csak jókarban lévő gyermekágyat vennék. Cim a kiadóban. 212

700 □-öl beltelek, gazdasági eszköz, használt bútort eladó. Érdeklődni lehet Rákóczi- u. 23. 214

Eladó Koháry-utca 57. szám alatti ház. Érdeklődni lehet ugyanott. 215

Keresek megbízható nőt, aki egyszerű háztartásom önálló vezetésére vállalkozik. Jelentkezés Antal Gyula- u. 12 216

Tanulófiút felveszek Györgyi Pál bőrröndös. Léva, Horthy M. u. 5. sz. 217

Kovácsmester kerestetik gazdaságba, ki önállóan már több éve gazdaságban dolgozott és gazdasági teendőkre is vállalkozik. Felvilágosítást Koháry-utca 27. 218

Elsőrendű gyümölcsfát, gyökeres szőlővesszőt szállít megbízható faiskolából. Velebny Pál XII. utca 18- 219

Bútorozott szobakonyhát vagy szobát konyhahasználattal keres tisztviselő házaspár. Cim a kiadóban. 220

Huszár, ezeltől (Vasut) utca 3. számú ház eladó. 222

Eladó Kersék-utca 4. számú ház. Érdeklődni lehet Felszabadulás-utja 25 sz. alatt. 224

Ház, bútort eladó. Balassa- u. 10. Posta mellett. 225

Vennék egy jókarban levő leverhető kutat Major József szücs. 2.7

Bérbeadó 8x4 méteres helyiség autógarázsna vagy raktárnak. Gömbös Gyula-utca 1. 229

Szőlőt vennék bérbe. Cim a kiadóban.

Istállótrágya eladó. Vörösmartyéknál. 228

Lakást adok kiszolgálásért. Cim a kiadóban. 230

Fej-

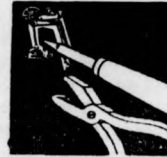
és derékfájás, émélygés, aranyér, tisztátalan teint gyakran csak emésztési zavarok következménye. Ilyenkor is segít a

DARMOL

ÁGYTOLL olcsón!

Tarkatoll 90 fillér, jobb 2.— sz. vegyes 2.60, jobb 3.20, mégjobb 4.—, finom szürke 5.—, fehéres fosztott 6.50, jobb 7.50, mégjobb 9.—, fehér fosztott libatoll 10.50, pehelyest 12 P-től szállít 5 kilós papírsákcsmagolásban, bérmentve utánvétellel. — Tisztviselőknak 3% kedvezmény.

VARGA ANTAL ágytollvállalata, Kiskunfélegyháza, Szent-János-tér 30.

Szakszerű javító-műhely!

Varrógépek, kerékpárok,

bel- és külföldi gyártmányu.

Gramafon lemezek

legujabb felvételek.

Fegyvergyári

vadász- és céllövő fegyverek.

Vadászati és halászati

cikkek.

BAROSKA J. Léva. Tel. 130

Előkelő biztosító vállalat

KERES

Léva, valamint Ipolyság

székhellyel a szakmában jártas

kellő gyakorlatlaltal és nagy helyi

ismeretekkel rendelkező öskeresztény

főügynökségi

vezetőt.

Választ

„Biztos megélhetés 1943” jelígre Blockner J. hirdető irodájába, Budapest, VI., Vilmoscsászár-ut 33 kérjük.

ÉRSEKÚJVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR

lévai fiókja

Eötvös-utca és Mussolini-utca sarkán (Kürti-ház)

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

leányintézete

BETÉTEKET

legelőnyösebben gyümölcsöztet

KÖLCSÖNÖKET

kedvező feltételek mellett folyósít

Fontosabb üzletágai: Váltókölcsön, folyószámlahitel, árulombard kölcsön, zöldhitel folyósítása, közszállításokból eredő követelések megelőlegezése, kezességi hitel, fuvardíjhitel stb. Széleskörű bankösszekötötése folytán az ország bármely részébe költségmentesen teljesít átutalásokat. Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Gépirónót azonnal felveszek, jelentkezés március 11-én délelőtt. Vármegyház 76 sz. 231